

գոր օրինակ «ի բվիս Հայոց ՌՃՆ» : Արդ, ՌՃՆ նամագոր է 1150 ի, որուն վրայ պետք է բարդել 551ը՝ Փրկչեան բուականը (1701) գտնելու նամար : — Վաղեցական ժամանակներու մէջ ապրող մեր տպագրիչները բարիտան (ուղուրը) նանգամանք մը նկատած են շատ անգամ տրպարանին յանձնել ժամի մը կամ սուրբի մը վերին պաշտպանութեան . այսպէս «ընդ նովանեա Ս. Աճ.աժին եկեղեցւոյ», կամ «բարեխօսութեամբ Ս. Մինասայ գորավարին» են. : Հայուն բունտ բարեպաշտութեան դարեւոր տպացոյց կրնայ սեպուիլ այս պարսկան ալ :

Գ Լ Ո Ւ Կ Ա

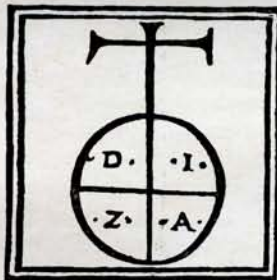
1512 է.ն
սկսեալ

Ի Տ Ա Լ Ի Ա

մինչեւ
1912

Վ Ե Գ Ե Տ Ի Ա (Վ Ա Գ Ա Տ Ի Ա)

1. **Մեղապարտ Յախոր.** — Վենետիկ, դասական բացատրութեամբ՝ Ազրիականի այդ բագունին, վաճառաշան քաղաք մըն էր, միջին դարուն, Արեւելքի և Արեւմուտքի նամար : Գեղարուտացի և արուեստներու նայրենիքն էր ան, ուստի և վառարանը յուսանորութեան և ազատութեան : Արդէն, Կիւրեմպրիկէն առաջ, նոյ կը տպագրուէին «խաղի բուրք»-ը փայտափորագրութեան դրութեամբ : Մեծ գլխին՝ Գեղմանիա գործադրութեան դրուելէն քառօրոյ դար վերջ, բազմաթիւ մամուլներու անիւներ նոյոված են այդ գեղեցիկ ոստանին մէջ՝ բիւրաւոր գիրքեր ի լոյս ածելով : Միայն թէ երկրին կառավարութիւնը կ'ուզէր որ տեղացիներ մնային իբրեւ տպագրիչ, Խաղացի ըլլայնուն՝ ամեն վատանութիւն վաղելոյ : — Ռուրինեանց Հարրատութեան օրով, Կիլիկիոյ նայրը Վենետիկցիներուն նեա ունէին սերտ յարաբերութիւն և Բրիտանի 1253 բուականէն ի վեր առուտարով գրադոյ սակաւաթիւ Հայ Գաղութը մը գոյութիւն ուներ նոն, ինչպէս նաեւ Մատթ. քօ Թիւսի անուն նայաւեր Խաղացիի մը բարերարութեամբը կառուցուած Հայոց Տուն մը՝ իբրեւ իջեւան նամագրի պանդոխտներու : Ատոնցմէ մէկն էր տպանովարար՝ ինքզինք **Վեղապարտ** կոչոյ ՅԱԿՈՒՄ անուն անձ մը որ 1512 էն 1513՝ այդ քաղաքին մէջ լոյս ընծայեց **5 հաս հայերէն գիրք**, — նախախաղի՛քը նայկական տպագրութեան : Հայոց Ջ Կ Ա բուին՝ ա. **Պարզասօմար** (առանց յիշատակարանի) : Ջ Կ Բ բուին՝ բ. **Պատարագանեար** («ով որ կարդայք, մեղաց բողոքիւն խնդրեցէք այ.» յիշատակարանով) : գ. **Ուրբարագիրք** (առանց յիշատակարանի) : դ. **Տաղարան** (առանց յիշատակարանի) : ե. **Աղբարք** (առանց յիշատակարանի) : — Վենետիկ տպուած նայերէն այս 5 գիրքերն իրենց վրայ կը կրեն ներկայ տպանիչը : — Թէ ի՞նչ բնոյ կ'ուզեն խաջադրոյժի մը պարուրածն պատուանդանին մէջ խմբուած չատին այս 4 տպուերը, կարծիքները ցարդ այլընդայլոյ եղած են դժբախտարար : «Հանդէս Ամսօրեայ» խոսք. տպագրիչներու քանի մը անուն

ՏՊԱՆԻՅ ՅԱԿՈՒՄ
Կարմուղեղով դրուած